

Tarradellistes quan convé

Des del mateix moment en què el retorn de l'exili de Josep Tarradellas va esdevenir un fet plausible, determinats partits polítics van iniciar una cursa per apropiari-se'n o lligar-se a la seva figura. Ja retornat, ho va fer de manera fugissera Convergència Democràtica amb l'intent, més o menys sincer, que encapçalés la sevellista el 1980. Després de mirar-se'l de reüll en l'inici de la Transició, ho van fer els socialistes catalans en la dècada dels vuitanta com a ariet contra el primer pujolisme. Ho fa d'uns anys ençà Ciutadans, que, havent pres el nom de la formació de la seva frase més cèlebre, el presenta com si es tractés d'un polític autonomista.

Se l'apropia el Partit Popular, amb interpretacions incompletes de la seva posició envers els Fets d'Octubre de 1934. I també quan el contraposa, amb un homenatge al seu monument barceloní l'Onze de Setembre, a l'ofrena a Rafael Casanova. El PP oblida que en la Diada de l'any 1979 l'aleshores president va assistir a l'ofrena a Casanova. Per acabar-ho d'adobar, algú havia col·locat una imponent bandera estelada a les mans de l'estàtua del conseller en cap.

Aquestes darreres setmanes la pressió del govern espanyol envers l'actual president de la Generalitat, Carles Puigdemont, per tal que assistís a la Conferència de Presidents per tractar la qüestió del finançament econòmic de les comunitats autònomes ha estat important. Els mateixos que es volen fer seu el llegat pactista de Tarradellas, i que demanen al president català que assisteixi a la taula del *café per a tothom*, obliden que una de les màximes del pensament tarradellista era la bilateralitat

de relacions amb el govern estatal. Ho pensava així perquè ho havia viscut durant la Segona República i perquè va preveure que el de les autonomies seria un estat car i un cau de descontents. El temps li ha donat la raó: avui una part substancial de la població de fora de les dites *nacionalitats històriques* veu bé recentralitzar competències.

Entre tanta apropiació interessada i dècades de politització, no ha d'estranyar que molts ciutadans coneguin Tarradellas a partir de la reiteració de judicis sovint erronis. Això també hi contribueix l'escassa atenció que li ha dedicat el seu propi partit. Sí, va tenir moltes batusses en el si d'Esquerra Republicana de Catalunya. Sí, des de l'òptica republicana grinyola l'acceptació del marque-

JOAN ESCULIES

HISTORIADOR I ESCRIPTOR

L'aniversari del retorn de Tarradellas hauria de reconciliar-lo amb Esquerra

sat. Però va ser Tarradellas qui, juntament amb Companys, va dur Catalunya a un estadi quasi confederal durant la Guerra Civil i va dotar la Generalitat a l'exili d'un sentit d'estat –expressió molt en boga ara– que la majoria dels seus crítics no haurien aconseguit perquè els mancava visió política. A ERC hi ha encara més afecte per noms com Antoni Rovira i Virgili o Carles Pi i Sunyer, que no en van ser fundadors i que a l'exili volien desballestar el partit, que no pas pel seu secretari general, que s'hi va oposar amb vehemència.

A l'octubre farà 40 anys del retorn del president i de l'inici de la recuperació de l'autogovern català. Seria bo que l'aniversari servís per reconciliar-lo amb Esquerra. I també perquè cada partit polític es reconegui en

l'etapa de Tarradellas que més li plagi, esclar. Però que ho faci a partir del coneixement crític i profund del personatge.

La Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona, institucions que va presidir a la vegada durant dos anys i escaig, fa setmanes que treballen en aquesta direcció. Fent una excepció –com també es fa amb el 125è aniversari de les Bases de Manresa, perquè només s'acostumen a celebrar cinquantenaris i centenaris–, la Generalitat ha escollit per coordinar-ne els actes la fins ara directora de l'Arxiu Montserrat Tarradellas i Macià, Montserrat Catalán, que ha estat més de 30 anys al capdavant d'un dels arxius més importants de Catalunya.

Aprofitant l'avinentesa, la Generalitat faria bé de deixar al marge l'eterna polèmica sobre la pertinença i ubicació dels fons de l'Arxiu Tarradellas i distingir els mèrits prestats per Catalán al país, no només com a mantenidora de la documentació, sinó per la difusió i l'ampliació del seu fons, cosa que beneficia tothom. La seva dedicació ha contribuït a fer que en els darrers anys s'hagi pogut recercar la figura del president.

Els investigadors han d'estudiar més i millor el llegat del polític, i des de les universitats i institucions se l'ha de difondre. Conèixer no implica compartir, ni idolatrar. Una trajectòria política de més de mig segle passa per moltes etapes i decisions amb les quals no cal estar d'acord. Però aprofundir en l'anàlisi d'un dels polítics més rellevants del segle XX català –i segons com espanyol– vol dir tenir claus per encarar millor el futur a partir de l'experiència passada. Cal no deixar passar l'oportunitat que permet l'efemèride i posar-s'hi.

EFE

CARTES I MISSATGES

Humans, la prepotència ens ofega

És evident que els humans progressem a un ritme aparentment ràpid però embullat. Vivim en un trosset de món, la nostra petita terra, on som capaços de fer meravelles i al mateix temps som incapaces de resoldre la pobresa, la misèria, la fam de milions d'éssers humans que moren desamparats.

Quatre gats són els amos de tot el planeta, les riqueses naturals són absorbides per pocs multimilionaris que han après a gaudir-ne escandalosament. La gran nafra de la Terra és l'extensa diferència de classes. Estem en un moment crucial, els avenços científics i tècnics van a un ritme accelerat, el temor a grans guerres està bloquejat pels bilions o trillions de dòlars destinats a armament nuclear, més que suficients per eliminar la humanitat.

¿Oi que sembla impossible que ara hi pugui haver un mandatari, d'un dels països més importants de la Terra, que hagi decidit construir un mur de 3.200 km per separar els Estats Units de Mèxic?

D'això se'n diu progrés? O vergonya, vergonya, vergonya?!

Les riqueses de la Terra haurien de pertànyer a un consorci mundial. La densitat humana caldrà analitzar-la amb profunditat. La justícia social hauria de garantir a cada humà un habitatge, subsistència, atenció mèdica, educació, formació, esplai.

Savis de la Terra, actueu! No tenim gaire temps per curar aquesta Terra malalta. O ens espavilem o ens en anem tots a fer punyetes. Queden dos camins: progrés ordenat o extinció. Us ho diu un optimista de 88 anys.

EUGENI ISANTA PERMANYER
TERRASSA

Claudio Monteverdi

Aquest any es commemora el 450è aniversari del naixement del gran compositor italià Claudio Monteverdi (1567-1743).

Podem dir que Monteverdi és el pare de l'òpera per la gran innovació musical que va fer en el seu temps. Entre la seva extensa obra destaquen *L'Orfeo*, *L'incoronazione di Poppea* o *Il ritorno d'Ulisse in*

Patria. La seva influència ha sigut definitiva en altres compositors, no només italians: crec recordar que Stravinsky utilitzava la curta ària d'Eurídice de *L'Orfeo* en una de les seves composicions. Ha sigut i és un puntal musical indiscutible.

Va ser Monteverdi qui em va introduir al món musical, soc un gran conexeidor de la seva obra, és la meua debilitat. Recomano la seva audició i gaudir de les notes exquisides dels *Madrigali*.

No us perdeu l'oportunitat de poder escoltar, en qualsevol concert o posada en escena que ens puguin oferir durant aquest any de celebració, una música que eleva la nostra sensibilitat musical.

FRANCESC XAVIER FARRÉ
BARCELONA

La mala educació

Els nois i noies són cada vegada més mal educats, parlen i actuen d'una manera irrespectuosa. Fan coses que jo a la seva edat veia impensable: ¿qui gosaria faltat al respecte a una persona més gran?

Com és que cada vegada s'estén més l'epidèmia de la mala educació? Crec que

és per culpa de la societat i de l'ajuda excessiva que els fills reben dels pares.

Els pares són molt sobreprotectors. Ara les criatures ja s'ho troben tot fet, no han de lluitar pels seus objectius, abans ja ho han fet els pares. Amb això no vull subestimar la tasca que emprenen els pares, molt important i sovint poc agraiida.

I pel que fa a la societat, em sembla que els nens i joves estan cada cop més exposats a les males influències que transmeten les noves tecnologies.

Aquesta qüestió té solució. La societat no hauria d'influenciar negativament els joves, i els pares han de procurar que els seus fills aconsegueixin les coses per mèrits propis. Deia Samuel Johnson: "Els grans treballs no són fets per la força sinó per la perseverança".

CRISTINA DE RIBOT SAURINA
GIRONA

Les cartes enviades pels lectors han de tenir un màxim de 1.000 caràcters. El diari es reserva el dret de resumir-les. Els seus autors hi han de fer constar nom i cognoms, adreça postal i electrònica, número de carnet d'identitat i un telèfon de contacte. Les cartes no es respondran.

Podeu expressar-vos al diari a través de la web www.ara.cat, i per les següents vies:

[@diariARA](https://www.facebook.com/diariARA) [facebook.com/diariARA](https://www.facebook.com/diariARA) [@cartes@ara.cat](mailto:cartes@ara.cat) Carrer Diputació, 119, 08015, Barcelona Fe d'errades: opinio@ara.cat

